

ИКОНОМИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ - ВАРНА
ФИНАНСОВО-СЧЕТОВОДЕН ФАКУЛТЕТ
КАТЕДРА „ФИНАНСИ“

Приета от ФС (протокол №/ дата): 2/06.03.2020

Приета от КС (протокол №/ дата): 6/24.02.2020

УТВЪРЖДАВАМ:

Декан:

(доц. д-р Христина Благойчева)

У Ч Е Б Н А П Р О Г Р А М А

ПО ДИСЦИПЛИНАТА: “ФИНАНСОВИ ИНОВАЦИИ”

ЗА СПЕЦ: всички специалности; ОКС „бакалавър“

КУРС НА ОБУЧЕНИЕ: 2; СЕМЕСТЪР: 4

ОБЩА СТУДЕНТСКА ЗАЕТОСТ: 180 ч.; в т.ч. аудиторна 60 ч.

КРЕДИТИ: 6

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА СТУДЕНТСКАТА ЗАЕТОСТ СЪГЛАСНО УЧЕБНИЯ ПЛАН

<i>ВИД УЧЕБНИ ЗАНЯТИЯ</i>	<i>ОБЩО(часове)</i>	<i>СЕДМИЧНА НАТОВАРЕНОСТ (часове)</i>
АУДИТОРНА ЗАЕТОСТ:		
т. ч.		
• ЛЕКЦИИ	30	2
• УПРАЖНЕНИЯ (семинарни занятия/ лабораторни упражнения)	30	2
ИЗВЪНАУДИТОРНА ЗАЕТОСТ	120	-

Изготвили програмата:

1.
(доц. д-р Недялко Вълканов)

2.
(гл. ас. д-р Атанас Камеларов)

Ръководител катедра:
(проф. д-р Стефан Вачков)

I. АНОТАЦИЯ

В последните години финансовият сектор е подложен на бурна промяна. Появяват се изцяло нови доставчици на финансови продукти и услуги, както и канали за тяхното дистрибутиране. От своя страна, традиционните финансови услуги и институции също претърпяват въздействието на бързо развиващата се външна среда, изразяващо се в технологично, структурно и процесно обновяване.

Лекционният курс може да бъде разглеждан като продължение на дисциплината „Въведение във финансите“ и е насочен към широк кръг от студенти, обучаващи се във всички специалности от направление „Икономика“. Курсът цели да формира базисна представа за появата, същността и развитието на финансовите иновации, наред с прозрителите от тях последици.

Предложените десет теми дават знания за развитието и особеностите на иновационните процеси в различни сфери на финансите – банкиране, финансови пазари, застраховане и социално осигуряване, корпоративни и публични финанси. Разгледани са и някои от най-актуалните тенденции във финансовия сектор, свързани с навлизането на финансовите технологични компании, обвързването със сферата на високите технологии, предизвикателствата пред регулирането му, както и финансовата оценка и рисковия профил на иновациите.

Придобитите в рамките на курса знания и умения допълват основата, необходима за изучаване на различни специализиращи дисциплини през следващите семестри.

II. ТЕМАТИЧНО СЪДЪРЖАНИЕ

No. по ред	НАИМЕНОВАНИЕ НА ТЕМИТЕ И ПОДТЕМИТЕ	БРОЙ ЧАСОВЕ		
		Л	СЗ	ЛУ
ТЕМА 1. ВЪВЕДЕНИЕ В ИНОВАЦИОННАТА ПРОБЛЕМАТИКА		3	3	
1	Обща представа за феномена „иновация“			
1.1.	Подходи за дефиниране			
1.2.	Видове иновации			
2	Развитие и класификация на иновациите във финансовата сфера			
2.1.	Кратък исторически обзор			
2.2.	Възможности за класификация			
ТЕМА 2. ИНОВАЦИИ НА ФИНАНСОВИТЕ ПАЗАРИ		3	3	
2.1.	Продуктови иновации (нови типове финансови активи)			
2.2.	Процесни иновации (нови производствени процеси във финансите)			
2.3.	Институционални иновации (нови финансови посредници и пазари)			
2.4.	„Тъмната страна“ на финансовите иновации			
ТЕМА 3. ИНОВАЦИИ В БАНКИРАНЕТО – ОТ ПРОДУКТОВА ДИСТРИБУЦИЯ КЪМ СОЦИАЛНА КОМУНИКАЦИЯ		3	3	
3.1.	Мобилното банкиране – парични сделки в нов контекст			
3.2.	Съдбата на банковите филиали			
3.3.	Social Banking – „продукт“ и „двигател“ на иновациите			
3.4.	В търсене на оптималния микс			
ТЕМА 4. БАНКИТЕ - МЕЖДУ КОНКУРЕНЦИЯТА И ПАРТНЬОРСТВОТО		3	3	
4.1.	Конкурентният потенциал на FinTechs и BigTechs			
4.2	От конкуренция към партньорство			

ТЕМА 5. ЗАСТРАХОВАТЕЛНИ ИНОВАЦИИ И ДИГИТАЛИЗАЦИЯ		3	3	
5.1.	Специфики на застрахователните иновации			
5.2.	Продуктовите иновации в застраховането			
5.3.	Дигитална дистрибуция на застраховки			
ТЕМА 6. СИЙД И СТАРТЪП ФИНАНСИРАНЕ		3	3	
6.1.	Собствени средства и финансиране от роднини и приятели			
6.2.	Ангелски инвеститори			
6.3.	Групово финансиране (краудфъндинг)			
6.4.	Рисков капитал			
6.5.	Корпоративен рисков капитал			
6.6.	Предприемачески лизинг			
ТЕМА 7. ИНОВАЦИИ В ПУБЛИЧНИТЕ ФИНАНСИ		3	3	
7.1.	Предимства, бариери и драйвери на иновациите в публичните финанси			
7.2.	Сравнение между иновациите в публичния и частния сектор			
7.3.	Публични проекти – понятие и концепции за управление			
7.4.	Елементи на проектния цикъл в публичния сектор			
ТЕМА 8. СОЦИАЛНИ ИНОВАЦИИ		3	3	
8.1.	Фактори за засилване на интереса към социалните иновации			
8.2.	Социалните иновации като квазиконцепция			
8.3.	Процесът на социалните иновации			
8.4.	Кои са социалните новатори?			
8.5.	Възможности за финансиране на нововъзникващи идеи в областта на социалните иновации			
8.6.	Подкрепата на публичния сектор – финансиране, обществени поръчки и алтернативно използване на активи			
8.7.	Дигиталните технологии в социалните иновации			
ТЕМА 9. ИНОВАЦИИ В СФЕРАТА НА ФИНАНСОВОТО РЕГУЛИРАНЕ		3	3	
9.1.	Актуални предизвикателства пред финансовото регулиране			
9.2.	Новите технологии и финансовото регулиране			
9.3.	Коопериране с RegTech			
9.4.	Визия за високологичните регулатори (SupTech)			
ТЕМА 10. ПЪРФОРМАНС И РИСК КОНТРОЛИНГ НА ИНОВАЦИИТЕ		3	3	
10.1.	Фактор на успеха ли са иновациите?			
10.2.	Финансова оценка на иновациите			
10.3.	Измерване на иновационния пърформанс (нефинансови измерения)			
10.4.	Риск контролинг и иновации			
Общо:		30	30	

III. ФОРМИ НА КОНТРОЛ:

№. по ред	ВИД И ФОРМА НА КОНТРОЛА	Брой	ИАЗ ч.
1.	Семестриален (текущ) контрол		
1.1.	Междинен тест	1	20
1.2.	Задание за текущ контрол (казус, реферат)	1	40
Общо за семестриален контрол:		2	60
2.	Сесиен (краен) контрол		
2.1.	Комбиниран тест с отворени и затворени въпроси	1	60
Общо за сесиен контрол:		1	60
Общо за всички форми на контрол:		3	120

IV. ЛИТЕРАТУРА

ЗАДЪЛЖИТЕЛНА (ОСНОВНА) ЛИТЕРАТУРА:

1. Вазов, Р. (2019). Предприемачество, иновации и мениджмънт. София: УИ „Св. Григорий Богослов“.
2. Вачков, Ст. (2015). Иновациите – новата нормалност в банкирането. Варна: Наука и икономика.
3. Вачков, Ст. (2018). Дигитални рефлексии върху банковата организация. // Годишник на ИУ, т. 88, 2016, Варна: Наука и икономика, с. 129-230.
4. Вълканов, Н. (2019). Compliance в помощ на финансовото регулиране. Варна: Наука и икономика.
5. Георгиев, Л., Вълканов, Н. (2014). Финансово посредничество. Варна: Стено.
6. Киров, С. (2019). Индексните застраховки - иновация за управление на климатичните рискове. Инвестиции в бъдещето - 2019. Сборник доклади, Варна: НТС - Варна.
7. Управление на риска, Методи за оценяване на риска (IEC/ISO 31010:2009).
8. Arundel, A., C. Bloch and B. Ferguson. (2019). Advancing innovation in the public sector: Aligning innovation measurement with policy goals. Research Policy. Vol. 48, Issue 3, p. 789-798.
9. Kaplan, S. (2017). The Invisible Advantage: How to Create a Culture of Innovation, Greenleaf Book Group Press.
10. Magnus Penker, Sten Jacobson, Peter Junermark (2017). How to Assess and Measure Business Innovation (The Complete Guide to Business Innovation), 1st Edition.
11. Nicoletti, B. (2016). Digital Insurance: Business Innovation in the Post-Crisis Era. Palgrave Macmillan, UK.

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА (ДОПЪЛНИТЕЛНА) ЛИТЕРАТУРА:

1. Вачков, Ст. (2016). Дигитализацията на банкирането – реалност без алтернатива. // В: Вачков, Ст. и др. Финансовата наука – между догмите и реалността. Варна: Наука и икономика, с. 13-107.
2. Bezpartochnyi, M., Britchenko, I. (Eds) (2018). Management of innovative development the economic entities. NOVA SANDEC, Poland.
3. Blagoycheva, H. (2018). The Involvement of the Public Sector in Corporate Social Responsibility – the Changing Reality// International Journal of Economic Research, Volume 15, Issue 1, pp. 119-131.

4. De Haan, J., Oosterloo, S., Schoenmaker, D. (2015). *Financial Markets and Institutions: a European Perspective*. Third Edition, Cambridge University Press.
5. How Do I Measure “Innovation”?!?,
<http://www.balancedscorecard.org/portals/0/pdf/HowToMeasureInnovation.pdf>.
6. How to Measure the Effectiveness of Your Innovation, <http://www.brg.co.za/how-to-measure-the-effectiveness-of-your-innovation/>.
7. Innovation Balanced Scorecard, <https://innovationbeats.wordpress.com/2012/07/25/innovation-scorecard-15-design-your-innovation-strategy-map/>.
8. Leach, C., R. Melicher. (2020). *Entrepreneurial Finance*. 7th ed., Cengage Learning
9. Oinarov, A. and D. Eshimova. (2017). Project management methodology in the public and private sector: The case of an emerging market. *Journal of Governance and Regulation*. Vol. 6, Issue 1, p. 26-37.
10. The Complete Guide to Innovation Metrics – How to Measure Innovation for Business Growth, <https://www.innovation-point.com/innovationmetrics.htm>